

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

УВОД

У складу са чланом Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (Сл.гласник РС , бр. 10/2024) усклађени су елементи праћења и оцењивања, као и начини и поступци вредновања (члан 6, став 2). Критеријуми су сачињени у складу и са другим законским и подзаконским актима, од којих посебно истичемо Правилник о стандардима квалитета рада установе (Сл. гласник РС ,бр.34/2019) ,Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања,Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања,Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања,Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања.Критеријуми и елементи оцењивања усклађени су са осталим школским документима.

НАЧИН ПОСТУПЦИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА

Иницијално процењивање

До краја треће наставне недеље, од почетка школске године, наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области или теме , које су од значаја за предмет у тој школској години. Иницијално процењивање најављује се три радна дана пре планираног одржавања.

Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета са јасном препоруком за даље напредовање. Оцена је јавна.

Сумативно/бројчано оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта.

Оцена ученика

Оцена је описна и бројчана. Оцена је објективна и поуздана мера напредовања и развоја ученика , као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

Бројчане оцене су :

Одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2), недовољан (1). Оцена један (1) је непрелазна.

У току полугодишта ученик мора добити најмање четири оцене. Ученик може добити следеће оцене:

- две оцене на контролним задацима;
- две оцене из писмених задатака;
- једна оцена на основу формативног оцењивања и усмене активности;

Ученик се оцењује на основу :

1. Усне провере постигнућа (у току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика). Ученик може бити оцењен на основу одговарања на питања, дискусије на часу, учешћа у решавању проблемских задатака, презентовања есеја , мапирања појмова и др. Усмено испитивање се неће посебно најављивати.

2. Писмене провере постигнућа ученика (у току оба полугодишта). Ученик ће имати по четири оцене у полугодишту , на основу писмених провера дужих од 15 минута. Време писмених провера биће благовремено истакнуто на сајту школе. Ученик има право на увид у свој рад, оцена је јавна и уписује се у прописану евиденцију /е- дневник / осам дана од дана провере.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а имају за циљ утврђивање савладаности дела програмских садржаја, односно исхода. Оставреност постигнућа на овим проверама може бити саставни део оцене добијене другом техником оцењивања.

Скала вредновања постигнућа :

0- 34% - недовољан 1

35% - 49% - довољан 2

50% - 74% - добар 3

75%- 89% - врло добар 4

90% - 100% - одличан 5

3. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а посебно: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, постери и сл.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада и пројектима и сл.). Рад у групи подразумева тимски рад ученика, ангажованост, размену , повезивање и примену идеја. Рад на пројекту оцењује се кроз вредновање: активности и ангажовања током рада на пројекту, стеченог и примењеног знања, стечених међупредметних компетенција и излагања резултата рада. Наставник јасно дефинише елементе за вредновање и информише ученике у оквиру групног рад , укључујући и пројекте у оквиру предмета.

4. Ученик ће бити оцењен и приликом постизања пласмана на такмичењу на сваком нивоу такмичења посебно.

Ангажовање и самосталност ученика

Процена степена ангажовања и самосталности ученика континуирано се прате и наставник их евидентира у педагошкој документацији. Ови елементи интегришу се у формативну оцену, која ће најмање једном у току полугодишта бити преточена у сумативну/ збирну сумативну оцену и као таква, евидентирана у прописану евиденцију /е-дневник/.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА БРОЈЧАНУ ОЦЕНУ

Бројчана оцена из српског јрзика и књижевности у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (члан 6 став 2), у току школске године утврђује се на основу следећих критеријума: **оствреност исхода, самосталност и ангажовање ученика.**

ОСТВАРЕНОСТ ИСХОДА

5. РАЗРЕД

Оцена	Садржај
НАСТАВНА ТЕМА	Књижевност
НЕДОВОЉАН - (1)	Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања, а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.
ДОВОЉАН - (2)	Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова). У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији. На часовима је ретко активан.
ДОБАР - (3)	Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и: – делимично уме да опише свој доживљај; – самостално одређује књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте; – уз подстицај одређује неке елементе композиције; – зна карактеристике народне и ауторске књижевности; – зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет); – делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији књижевног текста. У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања.
ВРЛО ДОБАР - (4)	Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове

	<p>текстова) и углавном самостално уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опише свој доживљај; – одреди књижевни род и врсту; – анализира готово све елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма); – одреди карактеристике народне и ауторске књижевности и да их пронађе и докаже у конкретном тексту; – препозна стилске фигуре у тексту, као и да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет); – прави разлику између песника и лирског субјекта, преповедача и писца; – аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повеже и примени стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива); – се критички осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. <p>Ученик мора редовно читати домаћу лектуру и учествовати у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опише свој доживљај; – одреди књижевни род и врсту; – анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма); – одреди карактеристике народне и ауторске књижевности и да их пронађе и докаже у конкретном тексту; – препозна стилске фигуре у тексту, као и да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет); – прави разлику између песника и лирског субјекта, преповедача и писца; – аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повеже и примени стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива); – се критички осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. <p>Ученик мора редовно читати домаћу лектуру и учествовати у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног</p>

	што је задато и служи се осталим изворима знања.
НАСТАВНА ТЕМА	ЈЕЗИК
НЕДОВОЉАН - (1)	Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван је и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.
ДОВОЉАН - (2)	Ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује, али ретко учи па не уме примени стечена знања: – разликује категорије рода, броја и уз помоћ ретко одређује падеже речи које имају деклинацију; – понекад препознаје основне реченичне чланове; – уз помоћ разликује глаголска времена; – прави веће правописне и граматичке грешке; – потребна је стална помоћ наставника; – углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.
ДОБАР - (3)	Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује, али не учи редовно па греша у примени стечених знања. Ученик делимично уме да: – разликује променљиве и непроменљиве речи; – разликује категорије рода и броја; – одређује падеже речи које имају деклинацију; – препозна основне реченичне чланове; – уз помоћ наставника разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола; – примени правописна правила у писаним радовима (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта); – пише по диктату (до 6 грешака); – уме да одговори на питања, али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа);
ВРЛО ДОБАР -(4)	Ученик готово у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања: – разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге; – разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; – одреди функције и значења падежа; – препозна основне реченичне чланове (subjekat, predikat, objekat, priloške odredbe, apoziciju); – разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола; – доследно примењује правописна правила у писаним радовима (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови –

	<p>запета, наводници, црта); – успешно пише по диктату (до четири грешке) и самостално тачним реченицама одговора на питања отвореног типа; – у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме да: – разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге; – разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; – одреди функције и значења падежа; – препозна основне реченичне чланове (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе, апозицију); – разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола; – доследно примењује правописна правила у писаним радовима (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта); – успешно пише по диктату (до две грешке) и самостално тачним реченицама одговора на питања отвореног типа; – у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.</p>
НАСТАВНА ТЕМА	Језичка култура
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>Не успева да формулише говорну поруку, да говори одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава, а техника читања не задовољава узрасни стандард.</p>
ДОВОЉАН - (2)	<p>Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни, али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Понекад уме да наведе синоним и антоним уз помоћ наставника.</p>
	Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче

ДОБАР - (3)	<p>напамет, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).</p> <p>Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани и композицијски утемељени.</p> <p>Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синониме и антониме.</p>
ВРЛО ДОБАР -(4)	<p>Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).</p> <p>Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени.</p> <p>Самостално проналази тражене информације у тексту.</p> <p>Самостално наводи синониме и антониме.</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>Ученик говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).</p> <p>Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити.</p> <p>Самостално проналази тражене информације у тексту.</p> <p>Потпуно самостално наводи синониме и антониме.</p>

6. РАЗРЕД

Оцена	Садржај
НАСТАВНА ТЕМА	Књижевност
НЕДОВОЉАН - (1)	Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.
ДОВОЉАН - (2)	1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) 2) понекад делимично уме да опише свој доживљај 3) понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте 4) уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. 5) разликује народну од ауторске књижевности 6) препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет; песник и лирски субјекат, приповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова) 7) у већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији 8) на часовима је ретко активан.
ДОБАР - (3)	Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова): 1) делимично уме да опише свој доживљај 2) самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте 3) уз подстицај одређује неке елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње, заплет и расплет) 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности (разлику између ауторске приповетке и романа) 5) зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, ономатопеја, контраст, епитет, хипербола) 6) делимично усваја књижевне термине и појмове (посник и лирски субјекат; приповедач и писац; катрен, дистих и терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме – парна, обгрљена и укрштена; описна, родољубива и социјална песма, дитирамб, елегича; митолошке, породичне, обредне и песме о раду; комедија) 7) понекад учествује у интерпретацији истих 8) у већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. 9) на часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања
ВРЛО ДОБАР -(4)	Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале

	<p>типове текстова) и углавном самостално уме да :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) опише свој доживљај 2) углавном самостално уме да одреди књижевни род и врсту 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; тема, мотив, време и место радње, заплет и расплет) 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности (ауторске приповетке и романа) и уме углавном самостално да их пронађе у конкретном тексту 5) углавном усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст, оноματοпеја, хипербола) 6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат; приповедач и писац; катрен, дистих и терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме- парна, обгрљена и укрштена; описна, родољубива и социјална песма, дитирамб, елегија; породичне, обредне, митолошке и песме о раду; комедија) 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања – наратија, дескрипција, дијалог и монолог; дидаскалије и реплика) 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији 10) на часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања. __
<p>ОДЛИЧАН - (5)</p>	<p>Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) опише свој доживљај 2) самостално уме да одреди књижевни род и врсту 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; тема, мотив, време и место радње, заплет и расплет)) 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту 5) потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст, оноματοпеја, епитет, хипербола) 6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту

	<p>(песник и лирски субјекат; приповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описна, родољубива и социјална песма, дитирамб, елегија; песма о раду, митолошка, обредна и породична песма; комедија)</p> <p>7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; пблици казивања: нарација, дескрипција, дијалог и монолог; дидаскалије и реплика)</p> <p>8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења</p> <p>9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији</p> <p>10) на часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.</p>
НАСТАВНА ТЕМА	језик
НЕДОВОЉАН - (1)	Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.
ДОВОЉАН - (2)	<p>1) ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања (разликује категорије рода и броја, и некад уз помоћ одреди падеж; понекад препозна основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена)</p> <p>2) прави веће правописне и граматичке грешке</p> <p>3) потребна је стална помоћ наставника.</p> <p>4) углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.</p>
ДОБАР - (3)	<p>Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4)</p> <p>2) памти их и репродукује али не учи редовно, па греша у примени стечених знања</p> <p>3) зна правописна правила и делимично их примењује у писаним радовима.</p> <p>4) делимично успешно пише по диктату (до 9 грешака)</p> <p>5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа)</p> <p>6) правилно изговара гласове и понекад греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас</p>

<p>ВРЛО ДОБАР -(4)</p>	<p>Ученик готово у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) разликује врсте и подврсте речи(неличне и придевске заменице) 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа; 3) одређује реченичне чланове; 4) разликује глаголска времена(аорист, имперфекат, плусквамперфекат) и граматичке категорије глагола 5) одређује комуникативну функцију реченица 6) разликује начине творбе речи и њима добијене речи 7) препознаје фонетске особине језика и гласовне промене 8) зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, растављање речи на крају реда, писање одричних заменица, глаголских облика и облика гласовних промена, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. 9) Успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). 10) у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.
<p>ОДЛИЧАН - (5)</p>	<p>Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) разликује врсте и подврсте речи (неличне и придевске заменице) 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа; 3) одређује реченичне чланове; 4) разликује глаголска времена(аорист, имперфекат, плусквамперфекат) и граматичке категорије глагола 5) одређује комуникативну функцију реченица 6) разликује начине творбе речи и њима добијене речи 7) препознаје фонетске особине језика и гласовне промене 8) зна правописна правила(употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, растављање речи на крају реда, писање заменица са предлозима, глаголских облика и облика гласовних промена, као и интерпункцијских знакова – запета, наводници, црта) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. 9) успешно пише по диктату (до 3 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). 10) У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.
<p>НАСТАВНА ТЕМА</p>	<p>Језичка култура</p>

НЕДОВОЉАН - (1)	Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.
ДОВОЉАН - (2)	Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму.
ДОБАР - (3)	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту, саставља вест, обавештење и кратак извештај и гради деминутиве и аугментативе
ВРЛО ДОБАР -(4)	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно користи различите облике писаног и усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Углавном самостално саставља вест, обавештење и краћи извештај. Уме да драматизује краћи текст и углавном успешно гради деминутиве и аугментативе.
ОДЛИЧАН - (5)	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује и

	<p>показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту.</p> <p>Потпуно самостално и успешно саставља вест, обавештење и кратак извештај, као и да драматизује краћи текст. Потпуно успешно гради деминутиве и аугментативе.</p>
--	--

7. РАЗРЕД

Оцена	Садржај
НАСТАВНА ТЕМА	Књижевност
НЕДОВОЉАН - (1)	Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Нечита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.
ДОВОЉАН - (2)	1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) 2) понекад делимично уме да опише свој доживљај 3) понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте 4) уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. 5) разликује народну од ауторске књижевности 6) препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ 7) у већини случајева чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији 8) на часовима је ретко активан
ДОБАР - (3)	Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) 1) делимично уме да опише свој доживљај 2) Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте 3) уз подстицај одређује неке елементе композиције. 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности. 5) зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту 6) делимично усваја књижевне термине и појмове 7) понекад учествује у интерпретацији . 8) у већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. 9) на часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања
ВРЛО ДОБАР -(4)	Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и углавном самостално уме да : 1) опише свој доживљај 2) углавном самостално уме да одреди књижевни род и врсту 3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.) 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме углавном самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту 5) углавном усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономотопеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа) 6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту

	<p>7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)</p> <p>8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења</p> <p>9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији</p> <p>10) на часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, честочита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.____</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да :</p> <p>1) опише свој доживљај</p> <p>2) самостално уме да одреди књижевни род и врсту</p> <p>3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појаваи сл.)</p> <p>4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту</p> <p>5) потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономотопеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа)</p> <p>6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту</p> <p>7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)</p> <p>8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења</p> <p>9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији</p> <p>10) на часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.____</p>
НАСТАВНА ТЕМА	Језик
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ</p>
ДОВОЉАН - (2)	<p>1) ученик ретко уме да дефинише наставне садржаје из граматике (набројане у</p>

	<p>оценама 5 и 4), делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања</p> <p>2) прави веће правописне и граматичке грешке</p> <p>3) потребна је стална помоћ наставника.</p> <p>4) углавном правилно изговара гласове и углавном греши у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.</p>
ДОБАР - (3)	<p>Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4)</p> <p>2) памти их и репродукује али не учи редовно, па греши у примени стечена знања</p> <p>3) зна правописна правила и делимично их примењује у писаним радовима.</p> <p>4) делимично успешно пише по диктату (до 9 грешака)</p> <p>5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа)</p> <p>6) правилно изговара гласове и понекад греши у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.</p>
ВРЛО ДОБАР -(4)	<p>Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања :</p> <p>1) разликује врсте и подврсте речи</p> <p>2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;</p> <p>3) одређује реченичне чланове;</p> <p>4) разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола</p> <p>5) одређује комуникативну и предикатску реченицу,</p> <p>6) одређује напоредне односе међу реченичним члановима и независним реченицама</p> <p>7) одређује врсту и службу зависних реченица</p> <p>8) препознаје особине конгруенције</p> <p>9) зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима.</p> <p>Успешно пише по диктату (до 6 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).</p> <p>10) препознаје акценат у речима</p> <p>11) у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања:</p> <p>1) разликује врсте и подврсте речи</p> <p>2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;</p> <p>3) одређује реченичне чланове;</p> <p>4) разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола</p> <p>5) одређује комуникативну и предикатску реченицу,</p>

	<p>6) одређује напоредне односе међу реченичним члановима и независним реченицама</p> <p>7) одређује врсту и службу зависних реченица</p> <p>8) препознаје особине конгруенције</p> <p>9) одређује акценат у речима</p> <p>10) зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 3 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).</p> <p>11) У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.</p>
НАСТАВНА ТЕМА	Језичка култура
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.</p>
ДОВОЉАН - (2)	<p>Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму</p>
ДОБАР - (3)	<p>Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синониме и антониме.</p>
ВРЛО ДОБАР -(4)	<p>Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту.</p>

ОДЛИЧАН - (5)	<p>Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).</p> <p>Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно самостално наводи синониме и антониме</p>
---------------	---

8. РАЗРЕД

Оцена	Садржај
НАСТАВНА ТЕМА	књижевност
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.</p>
ДОВОЉАН - (2)	<p>1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)</p> <p>2) понекад делимично уме да опише свој доживљај</p> <p>3) понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте</p> <p>4) уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције.</p> <p>5) разликује народну од ауторске књижевности</p> <p>6) препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ</p> <p>7) у већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији</p> <p>- 8) на часовима је ретко активан.</p>
ДОБАР - (3)	<p>Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)</p> <p>1) делимично уме да опише свој доживљај</p> <p>2) Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте</p> <p>3) уз подстицај одређује неке елементе композиције.</p> <p>4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности.</p> <p>5) зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту</p> <p>6) делимично усваја књижевне термине и појмове</p> <p>7) понекад учествује у интерпретацији .</p> <p>8) у већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији.</p> <p>9) на часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања</p>
ВРЛО ДОБАР -(4)	Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове

	<p>текстова) и углавном самостално уме да :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) опише свој доживљај 2) углавном самостално уме да одреди књижевни род и врсту 3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.) 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме углавном самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту 5) углавном усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст оноματοпеја, епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија) 6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива) 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији 10) на часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.
<p>ОДЛИЧАН - (5)</p>	<p>Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) опише свој доживљај 2) самостално уме да одреди књижевни род и врсту 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.) 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту 5) потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст оноματοпеја, епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија) 6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива) 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да

	<p>процењује, самосталан је и лако долази до решења 9)редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији 10) на часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.</p>
НАСТАВНА ТЕМА	језик
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.</p>
ДОВОЉАН - (2)	<p>1) ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања 2) прави веће правописне и граматичке грешке 3) потребна је стална помоћ наставника. 4) углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.</p>
ДОБАР - (3)	<p>Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4) 2) памти их и репродукује али не учи редовно, па греша у примени стечена знања 3) зна правописна правила и делимично их примењује у писаним радовима. 4) делимично успешно пише по диктату (до 9 грешака) 5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа) 6)правилно изговара гласове и понекад греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.</p>
ВРЛО ДОБАР -(4)	<p>Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања 1) разликује врсте и подврсте речи 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа; 3) прецизно одређује реченичне чланове; 4)разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола 5) одређује врсту и службу зависних реченица 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика; 7) зна особине гласова српског језика, одређује гласовне промене у речима 8) издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; 9) користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже</p>

	10) зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 6 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
ОДЛИЧАН - (5)	Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања: 1) разликује врсте и подврсте речи 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа; 3) прецизно одређује реченичне чланове; 4) разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола 5) одређује врсту и службу зависних реченица 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика; 7) зна особине гласова српског језика, самостално одређује гласовне промене у речима 8) самостално издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; 9) самостално и потпуно користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже 10) зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 3 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). 11) У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас. __
НАСТАВНА ТЕМА	Језичка култура
НЕДОВОЉАН - (1)	Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава
ДОВОЉАН - (2)	Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али

	у вези са темом, имају доста већих павописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму
ДОБАР - (3)	Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синониме и антониме.
ВРЛО ДОБАР -(4)	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Самостално наводи
ОДЛИЧАН - (5)	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно самостално наводи синониме и антониме.

САМОСТАЛНОСТ И АНГАЖОВАЊЕ УЧЕНИКА

Оцена	Самосталност и ангажовање ученика
Недовољан (1)	Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање
Довољан (2)	Показује мањи степен активности и ангажовања
Добар (3)	Показује делимични степен активности и ангажовања
Врло добар (4)	Показује велику самосталност и високи степен активности и ангажовања
Одличан (5)	Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИМА СЕ ПРУЖА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ – ПО ИОП-у

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима / захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

При евалуацији ученика који раде по ИОП -у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом.

Весна Шекелјић

Љиљана Јелисавчић

Биљана Кнежевић

Јулија Филиповић

Ивана Чукановић

Данка Богосављевић